

[Bertel Dahlgaard.]

synes, det ærede medlem skal passe på, at denne form for opposition ikke bliver en vane.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller har derimod givet anvisning på en speciel fremgangsmåde. Det ærede medlem siger, at staten kan jo anvende hele sit overskud til nedsættelse af de direkte skatter, men skattnedsættelsen skal ikke komme skatteyderne til gode nu; beløbene skal indsættes som bunden opsparing i banker og sparekasser. Når skatterne således går ned, udgår de af pristallet. Det er jo, hvad der allerede er sket i indeværende år og foregående år med sparebeviserne, der udstedes som kompensation for tøjskatten, og som det ærede medlem hr. Aksel Møller har angrebet så voldsomt. Det kan selvfølgelig for mig og for det radikale venstre kun være en tilfredsstillelse, at det ærede medlem hr. Aksel Møller nu har opdaget den bundne opsparings gode sider; men jeg må desværre sige til det ærede medlem, at anvendelsen af den bundne opsparing har sin begrænsning. Den var et fortrinligt middel, da det radikale venstre i 1950 og 1951 under den daværende valutakrise førte tanken frem — i øvrigt under modstand fra konservativ side — det kan være forsvarligt at gentage denne fremgangsmåde med en bunden opsparing, som sket er med den hidtidige udstedelse af sparebeviserne, men det er ikke et middel, der kan anvendes i det uendelige, således at vi stadig udsteder vekslere på fremtiden, som, når de skal indfries, eventuelt tvinger os til en stadig udvidelse af forbruget på et tidspunkt, da det måske vil være ødelæggende for den økonomiske politik.

Hertil kommer endelig, at anvendelsen af statens overskud til en sådan indsættelse i banker og sparekasser samtidig betyder, at staten må ud at låne et tilsvarende beløb til sit finansieringsbehov. Med andre ord: økonomisk set er der kun sket det, at staten afgiver pengene til banker og sparekasser for derefter at hente dem igen mod forrentning. Der ligger altså ingen pengepolitisk virkning deri.

Også af en anden grund har det ærede medlem hr. Aksel Møllers mærkelige forslag forundret. Når statens overskud skal anvendes til nedsættelse af de direkte skatter, må det vel være udtryk for, at det ærede

medlem har droppet tanken om at komme bort fra tøjskatten — ellers ville staten jo få et meget stort underskud, hvad vel ingen tør tage ansvaret for. Men heller ikke her kan jeg følge det ærede medlem. Tøjskatten skal ikke nagles fast på den måde. Alt i alt må jeg sige, at det ærede medlem hr. Aksel Møllers geniale idé er udtryk for den mærkeligste nationaløkonomi, jeg længe har stået over for, men det er vel også derfor, den ikke hidtil har fået tilslutning fra nogen, hverken i eller uden for folketinget.

Nej, man kan ikke under de foreliggende omstændigheder vige uden om vejen til den nødvendige pengepolitiske og valutariske virkning, og vejen til den fornødne opsparing med derpå følgende nødvendige kapitalinvesteringer hedder nedsættelse af statens forbrug og derigennem et mindre forbrug af værdier til uproduktiv anvendelse. Sådan er, sagt med få ord, landets stilling, og det vil blive skæbnesvangert, hvis man ikke erkender den. Dette er vejen også til lettelse af den kreditstramning, der er en fare for de fremtidige kapitalanlæg. Vandrer man på den anden side den vej, jeg her har antydnet, tror jeg, vi sikkert kan mestre den øjeblikkelige situation.

Men det er jo i øvrigt ikke nok. Der må lægges en linje på længere sigt. Det var med henblik herpå, det radikale venstre i fjor foreslog samordningsudvalget nedsat. Det holdt hårdt. Fra konservativ side var man syrlig, og venstre søgte med små midler at latterliggøre tanken. I juni måned kom så formandskabets betænkning, og siden har jeg ikke mærket forsøg på latterliggørelse. Betænkningen siger et par sandheder både til folketinget og til organisationerne, som det ikke er så let at komme uden om. Rent ud sagt har der bredt sig en almindelig følelse i befolkningen af, at blev der handlet her i landet efter de synspunkter, som er anlagt i denne betænkning, ville vi kunne se fremtiden i møde med noget større tryghed.

Formandskabet peger på årsagerne til de foreliggende vanskeligheder, på fejlgreb, der er begået, og på manglende kontakt mellem de i økonomisk henseende afgørende faktorer her i landet. Men det er her i folketinget, i organisationerne og i nationalbanken, man nu må drage konsekvensen